

आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील
भागातील कमी विद्यार्थी संख्येच्या
शासकीय आश्रमशाळा पुढील शैक्षणिक
वर्षापासून बंद करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : शाआशा २०१६/प्र.क्र.३४७/का.१३
मंत्रालय मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक :- २३ जानेवारी, २०१९

वाचा :- आदिवासी विकास विभाग, शासन परिपत्रक क्र.एएससी-१०९४/प्र.क्र.१११/का.१३,
दि. ३० मार्च, १९९५

प्रस्तावना :-

शासकीय आदिवासी आश्रमशाळेतील प्रत्येक वर्गातील विद्यार्थी प्रवेश क्षमतेसंदर्भात विभागाच्या धोरणानुसार प्रत्येक वर्गातील विद्यार्थी क्षमता ५० (४० निवासी व १० बहिस्त) इतकी आहे. त्यामध्ये निवासी विद्यार्थी म्हणून फक्त आदिवासी विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्याचे निर्बंध आहेत. बहिस्त विद्यार्थ्यांमध्ये स्थानिक आदिवासी विद्यार्थ्यांना प्राथम्याने प्रवेश देण्यात येतो. पुणे, सातारा, कोल्हापूर व रत्नागिरी या जिल्ह्यातील आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील भागात आदिवासी जमातीची लोकवस्ती फारच कमी असल्याने सदर भागातील ८ आश्रमशाळांमध्ये निवासी आदिवासी विद्यार्थी उपलब्ध होत नसल्याने निवासी आदिवासी विद्यार्थी क्षमता पूर्णपणे भरली जात नाही. त्यामुळे सदर आश्रमशाळांमध्ये शिक्षण घेत असलेल्या निवासी विद्यार्थ्यांमध्ये आदिवासी विद्यार्थ्यांची संख्या अत्यंत अल्प प्रमाणात असून उर्वरित सर्व विद्यार्थी बिगर आदिवासी आहेत. सबब सदर आश्रमशाळा सामाजिक न्याय विभागाकडे हस्तांतरित करण्याचे प्रस्तावित असल्याने तोपर्यंत अन्य जातीच्या विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्याबाबत दि.३० मार्च, १९९५ च्या शासन परिपत्रकान्वये सुचना दिल्या होत्या. परंतु, सदर आश्रमशाळा अद्याप हस्तांतरित झालेल्या नाहीत. यास्तव सदर शाळा बंद करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

१. आदिवासी विकास विभागांतर्गत चालविण्यात येणाऱ्या १) शासकीय आश्रमशाळा, कुरुंजी जि. पुणे, २) शासकीय आश्रमशाळा, पांगरी जि. पुणे, ३) शासकीय आश्रमशाळा, बामणोली जि. सातारा, ४) शासकीय आश्रमशाळा, गोगवे जि. सातारा, ५) शासकीय आश्रमशाळा, कोते जि. कोल्हापूर, ६) शासकीय आश्रमशाळा, बोरवेट जि. कोल्हापूर, ७) शासकीय आश्रमशाळा, कादवण जि. रत्नागिरी, ८)

शासकीय आश्रमशाळा, वेरळ जि.रत्नागिरी या ८ शासकीय आश्रमशाळा सन २०१९-२० या पुढील शैक्षणिक वर्षापासून बंद करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर आश्रमशाळा बंद करण्यात आल्यानंतर सदरील आश्रमशाळांतील कायम शिक्षक व कायम शिक्षकेत्तर कर्मचारी वर्ग इतर आश्रमशाळांमध्ये आवश्यकतेप्रमाणे समायोजित करण्यात यावा.

३. सदर शाळा बंद करण्यात आल्यानंतर शाळांतील आदिवासी विद्यार्थ्यांना नजिकच्या इतर आश्रमशाळांत अथवा जिल्हा परिषदेच्या शाळेत अथवा नामांकित शाळांमध्ये प्रवेश मिळण्यास्तव विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे प्रबोधन करणे व त्यांना सर्वोत्तमरी मदत करण्याची कार्यवाही संबंधित प्रकल्प कार्यालयाने करावी.

४. सदर शाळेतील अन्य जातीच्या विद्यार्थ्यांच्या समायोजनाबाबत समाजकल्याण अधिकारी, कोल्हापुर, सातारा, पुणे, रत्नागिरी व शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक व माध्यमिक), जिल्हा परिषद, कोल्हापुर, सातारा, पुणे व रत्नागिरी यांनी कार्यवाही करावी.

५. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, कोल्हापुर, सातारा, पुणे व रत्नागिरी यांनी त्या ठिकाणी जिल्हा परिषदेद्वारे शाळा सुरू करण्याबाबत उचित निर्णय घेण्यात यावा.

६. सदर शाळा बंद केल्यानंतर सदर आश्रमशाळांच्या शासकीय मालकीच्या इमारतीबाबत, सदर इमारतींचा वापर आदिवासी विकास विभागासाठी यापुढे अन्य प्रयोजनासाठी करावा अथवा सदर इमारती अन्य शासकीय प्रयोजनार्थ वापर करण्यास्तव सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे हस्तांतरीत करण्यात याव्यात किंवा कसे याबाबतचा निर्णय आयुक्त, आदिवासी विकास यांनी संबंधित प्रकल्प अधिकारी व बांधकाम व्यवस्थापन कक्ष (आ.वि) यांच्यासोबत आवश्यक समन्वय साधून घ्यावा.

७. सदर शासन आदेशाची तत्काळ अंमलबजावणी करण्यात यावी व अनुपालन अहवाल शासनास सादर करावा.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९०१२३१५३९२४४९२४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(ल.गो. ढोके)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.

२. मा.मंत्री आदिवासी विकास विभाग यांचे खाजगी सचिव.
३. मा.राज्यमंत्री आदिवासी विकास विभाग यांचे खाजगी सचिव.
४. सचिव (आदिवासी विकास विभाग) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
५. आयुक्त, आदिवासी विकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक.
६. अप्पर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे / नाशिक / अमरावती / नागपूर
७. सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प.
८. महालेखापाल (लेखा परीक्षा) / (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई.
९. महालेखापाल (लेखा परीक्षा) / (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-२, नागपूर.
- १०.सर्व निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी.
- ११.सर्व जिल्हा काषागार अधिकारी.
- १२.सर्व उप सचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १३.निवड नस्ती(का.१३), आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.